

ABAD KARARLARI 5

**ABAD - C 237/15 PPU / Karar (Adalet ve Eşitlik
Bakanı- Francis Lanigan) – AB ŞARTI 6.Madde,
Özgürlük ve Güvenlik Hakkı**

5- ABAD - C 237/15 PPU / Karar (Adalet ve Eşitlik Bakanı- Francis Lanigan) – AB ŞARTI 6.Madde, Özgürlük ve Güvenlik Hakkı

DİVAN KARARI (Büyük Daire)

16 Temmuz 2015 (*)

Çevirmen Özeti

Çerçeve Kararın 26 (1) maddesi, emri çıkartan Üye Devletin bir Avrupa tutuklama emrinin infazından doğan tüm tutukluluk sürelerini o Devlette geçirilen toplam tutukluluk sürelerinden çıkarılacağını öngörmektedir. Böylece, tüm tutukluluk süreleri, Çerçeve Kararın 17. maddesinde öngörülen tüm süre sınırları dolduktan sonra muhtemelen tutuklu bulundurulmadan kaynaklanan süreler dahi emri çıkartan Üye Devlette hürriyeti bağlayıcı bir ceza infaz edildiği takdirde dikkate alınacaktır.

(Ön karar başvurusu-İvedi ön karar prosedürü-Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı-6.Madde-Özgürlük ve güvenlik hakkı-Cezai konularda polis ve adli işbirliği-2002/584/JHA sayılı Çerçeve Karar-Avrupa tutuklama emri-Avrupa tutuklama emrini icra etme yükümlülüğü-12. Madde-talep edilen kişinin tutuklu kalması-15. Madde-Teslim kararı-17. Madde-Zaman sınırları ve infaz kararına yönelik ayrıntılı usul-Süre sınırına uyulmamasının sonuçları)

C-237/15 PPU Davasında,

Adalet ve Eşitlik Bakanı/ Francis Lanigan davasında

22 Mayıs 2015 tarihinde Divan'a gelen, 19 Mayıs 2015 tarihli kararla yapılan, Yüksek Mahkeme tarafından (İrlanda) ABİDA 267. Madde kapsamında ön karar TALEBİ

DİVAN (Büyük Daire),

Başkan V. Skouris, Başkan Yardımcısı K. Lenaerts, Raportörler A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen, Daire Başkanları A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda, S. Rodin and K. Jürimäe, Hâkimler J. Malenovský, E. Levits, M. Safjan, A. Prechal and J.L. da Cruz Vilaça tarafından oluşmaktadır.

Başsavcı: P. Cruz Villalón,

Mukayyit: M. Aleksejev, Yönetici,

Yazılı prosedür göz önüne alınarak ve 1 Temmuz 2015 tarihli duruşmaya istinaden,

– Lanigan adına, Dava Vekili K. Kelly, Kıdemli Vekil M. Forde, ve Avukat P. O'Donovan,

– İrlanda adına, Vekil olarak hareket eden E. Creedon ve Kıdemli Vekil R. Barron, Dava Vekili T. McGillicuddy ve Savcı H. Dockry,

– Almanya Hükümeti adına, Vekil olarak hareket eden T. Henze ve J. Kemper,

– İspanya Hükümeti adına, Vekil olarak hareket eden A. Rubio González,

– Fransız Hükümeti adına, Vekil olarak hareket eden F.-X Bréchet,

– Hollanda Hükümeti adına, Vekil olarak hareket eden J. Langer,

– Birleşik Krallık Hükümeti adına, Vekil olarak hareket eden V. Kaye, ve Savcı J. Holmes,

– Avrupa Komisyonu adına, Vekil olarak hareket eden R. Troosters ve W. Bogensberger, Tarafından sunulan gözlemler dikkate alındıktan sonra,

Başsavcı dinlendikten sonra,

Aşağıdaki kararı vermiştir:

Karar

1. Bu ön karar talebi, Avrupa tutuklama emrine ilişkin 13 Haziran 2002 tarihli 2002/584/JHA Çerçeve Kararının 15. ve 17. maddelerinin yorumuna ve 26 Şubat 2009 tarihli 2009/299/JHA sayılı Konsey Çerçeve Kararı (OJ 2009 L 81, s. 24) (‘Çerçeve Karar’) tarafından tadil edildiği üzere Üye Devletlerarasındaki teslim usullerine ilişkindir.
2. Talep, İrlanda’da Lanigan hakkında Dungannon’da (Birleşik Krallık) bulunan Sulh Ceza Mahkemeleri tarafından 17 Aralık 2012 tarihinde çıkarılan Avrupa tutuklama emrinin icra edilmesi bağlamında yapılmıştır.

Yasal bağlam

Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunması Sözleşmesi

3. 4 Kasım 1950 tarihinde Roma’da imzalanan Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunması Sözleşmesi’nin ‘Özgürlük ve güvenlik hakkı’ başlıklı 5. maddesi aşağıdakileri öngörmektedir:
 - ‘1. Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Aşağıda belirtilen haller dışında ve yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz:
 - (f) Kişinin, usulüne aykırı surette ülke topraklarına girmekten alıkonması veya hakkında derdest bir sınır dışı ya da iade işleminin olması nedeniyle yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması;
4. Yakalama veya tutulma yoluyla özgürlüğünden yoksun kılınan herkes, tutulma işleminin yasaya uygunluğu hakkında kısa bir süre içinde karar verilmesi ve eğer tutulma yasaya aykırı ise, serbest bırakılması için bir mahkemeye başvurma hakkına sahiptir.

AB hukuku

4. Çerçeve Kararın başlangıç kısmında yer alan 5. ve 7. gerekçeler aşağıdaki gibi yazılmıştır:

“(5) Birlik için belirlenmiş olan bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı oluşturma hedefi, Üye Devletlerarasındaki suçluların iadesinin ortadan kaldırılmasını getirmekte ve bunun yerine adli makamlar arasında bir teslim sistemini getirmektedir. Ayrıca, suç ile ilgili

hükümlerin uygulanması veya infazı amacı ile, hüküm giymiş veya zan altında olan kişilerin teslimine ilişkin yeni ve sadeleştirilmiş bir teslim sisteminin başlatılması, şu anda var olan suçluların iadesi usullerinde mevcut karmaşıklığı ve gecikme olasılığını ortadan kaldırmayı mümkün kılmaktadır. Üye Devletler arasında şu ana kadar devam etmekte olan geleneksel işbirliği ilişkilerinin, bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı içinde hem karar öncesi hem de nihai hüküm aşamalarını kapsamak üzere cezai konulardaki adli kararların serbestçe hareketine izin veren bir sistem ile değiştirilmesi gerekmektedir.

(7) 13 Aralık 1957 tarihli, Suçluların İadesi Üzerine Avrupa Sözleşmesi temelinde oluşturulmuş olan eski çok taraflı iade sisteminin yerine bir yenisini koyma amacı, tek taraflı hareket eden Üye Devletler tarafından yeterli derecede gerçekleştirilemeyeceği ve bu amaca, ölçeği ve etkileri nedeniyle Birlik düzeyinde daha verimli bir şekilde ulaşılabileceği için Konsey, Avrupa Birliği Antlaşmasının 2. maddesi ve Avrupa Topluluğunu Kuran Antlaşmanın 5. maddesinde gönderme yapıldığı üzere, yetki ikamesi ilkesine uygun önlemler alabilecektir. Bahsi geçen son maddede belirtildiği gibi, orantılılık ilkesine uygun olarak, bu Çerçeve Karar hedefe ulaşmak için gerekli olanların kapsamının ötesine geçemez.

5. “Avrupa tutuklama emrinin tanımı ve uygulanma yükümlülüğü” başlığı altında Çerçeve Kararın 1. Maddesinde aşağıdaki hususlar belirtilmektedir:

“1. Avrupa tutuklama emri, cezai bir takibat gerçekleştirilmesi, bir hürriyeti bağlayıcı ceza veya bir tutuklama emrinin uygulanmasını sağlamak için bir kişinin bir başka Üye Devlet tarafından tutuklanması ve teslimi amacı ile bir Üye Devlet tarafından çıkarılan adli karardır.

2. Üye Devletler herhangi bir Avrupa tutuklama emrini, karşılıklı tanınma ilkeleri doğrultusunda ve bu Çerçeve Kararın hükümlerine uygun olarak icra edeceklerdir.

3. Avrupa Birliği Antlaşmasının 6. Maddesinde de açıkça belirtilmiş olduğu gibi, bu Çerçeve Karar temel haklara saygı gösterme ve temel hukuksal ilkelere uyma yükümlülüğünde değişiklik yapma gücüne sahip olmayacaktır.’

6. Çerçeve Kararın 3, 4 ve 4a maddeleri, Avrupa tutuklama emrinin zorunlu olarak ve seçimlik olarak infaz edilmemesinin gerekçelerini düzenler.

7. ‘Kişinin tutukluluk halinin devam ettirilmesi’ başlığı altında, Çerçeve Kararın 12. maddesi aşağıdaki gibi kaleme alınmıştır:

“Bir Avrupa tutukluluk emri doğrultusunda bir kişi tutuklandığı zaman, tutuklamayı yerine getirecek olan adli makam, talep edilen kişinin, infazı gerçekleştirecek olan Üye Devletin hukukuna uygun olarak tutuklu olarak kalıp kalmayacağına dair bir karar alacaktır. İnfazı gerçekleştirecek olan Üye Devletin yetkili makamının kişinin kaçışını engelleyecek her türlü önlemleri almış olması kaydı altında, söz konusu Üye Devletin iç hukukuna uygun bir biçimde herhangi bir zaman dilimi içinde şartlı olarak söz konusu kişi serbest bırakılabilir.”

8. Çerçeve Kararın 15 (1) maddesi infazı gerçekleştirecek olan adli makamın, bu Çerçeve Karar içinde tanımlanmış olan şartlar doğrultusunda ve süre kısıtlaması dâhilinde kişinin teslim edilip edilmeyeceği hakkında karar vereceğini öngörmektedir.

9. Çerçeve Kararın 17. Maddesi aşağıdaki hususları belirtmektedir:

“1. Bir Avrupa tutuklama emri acil bir durum olarak görülüp işleme konulacak ve uygulanacaktır.

2. Talep edilmekte olan kişinin teslim edilmesine bizzat kendisinin rıza göstermesi durumunda, Avrupa tutuklama emrinin gereğinin yerine getirilmesi hakkındaki nihai karar, rıza gösterilmesini izleyen (10) günlük bir süreç içerisinde alınmalıdır.

3. Diğer hallerde, Avrupa tutukluluk emrinin uygulanması hakkında kesin karar, kişinin tutuklanmasını izleyen (60) günlük bir süreç içerisinde verilecektir.

4. Avrupa tutukluluk emrinin, yukarıdaki 2. veya 3. Fıkralarda belirlenmiş olan süre sınırları içerisinde uygulanma olanağının olmadığı durumlarda, infazı gerçekleştirecek olan adli makam, gecikme ile ilgili nedenlerini derhal bildirmek sureti ile söz konusu emri veren adli makamı durumdan haberdar edecektir. Böyle bir durumda, süre sınırları (30) günlük bir uzatmaya konu olabilir.

5. Kararı yerine getirecek olan adli makam, Avrupa tutuklama emri hakkında nihai bir karara varmamış olduğu sürece, kişinin tesliminin gerçekleştirilmesi için gerekli maddi şartların yerine getirilmiş durumda olmasını sağlayacaktır.

7. İstisnai durumlarda, bir Üye Devletin bu Madde kapsamında anılan zaman sınırlamalarına uymaması durumunda, bu devlet gecikmeyi, gerekçesini de belirtmek sureti ile Eurojust’a bildirecektir. İlave olarak, Avrupa tutuklama emirlerinin icrası hususunda bir başka Üye Devlet tarafından sürekli tekrarlanan gecikmelerle karşılaşan bir Üye Devlet, bu Çerçeve Kararın Üye Devletler seviyesinde uygulanmasının değerlendirilmesi için, Konsey nezdinde bildirimde bulunacaktır.’

10. Çerçeve Kararın 23. Maddesi aşağıdaki hususları öngörmektedir:

“1. Hakkında infaz talep edilen kişi, ilgili makamlar arasında anlaşmaya varılan tarihten sonraki mümkün olan en kısa süreç içerisinde teslim edilecektir.

2. Talep edilen kişi, Avrupa tutuklama emrinin icrası hakkında alınacak olan kesin karar tarihini izleyen en geç (10) günlük süreç içerisinde, teslim edilecektir.

3. Eğer talep edilen kişinin teslimi, yukarıda 2. Fıkroda belirlenen süre içinde Üye Devletlerden herhangi birinin kontrolü dışında kalan şartlardan dolayı engellenirse, infazı uygulayacak olan ve emri çıkartan adli makamlar derhal birbirleri ile temas edecek ve yeni bir teslim tarihi belirleyeceklerdir. Bu durumda teslim olayı, anlaşmaya varılmış olan yeni teslim tarihinden itibaren (10) gün içerisinde gerçekleştirilmiş olacaktır.

4. Teslim; ciddi insancıl nedenlerle, örneğin hakkında infaz talep edilmekte olan kişinin hayatı ve sağlığını açıkça tehlikeye atma olasılığı olduğuna inanmak için önemli sebepler var ise, geçici bir süre istisnai olarak tehir edilebilir. Avrupa tutuklama

emrinin infazı, bu gibi sebepler ortadan kalkar kalkmaz gerçekleştirilecektir. Uygulayacak olan adli makam, emri veren adli makama durum hakkında derhal bilgi verecek ve yeni bir teslim tarihi konusunda anlaşmaya varılacaktır. Bu durumda teslim, bu şekilde üzerinde anlaşılmış yeni tarihi izleyen (10) gün içinde gerçekleştirilecektir.

5. Yukarıda 2'den 4'e kadar olan fıkralarda sözü edilen sürelerin sona ermesinin ardından, eğer söz konusu kişi hala gözaltında tutulmakta ise, serbest bırakılacaktır.'

11. Çerçeve Kararın 26 (1) maddesi aşağıdaki hususu belirtmektedir;

"1. Emri çıkartan Üye Devlet tarafından verilmiş olan Avrupa tutuklama emrinin infazı neticesinde tutukluluk altında geçen tüm süreler, bir hürriyeti bağlayıcı ceza veya tutuklama kararının sonucu olarak Üye Devlet mahkemelerince hükmedilecek olan toplam ceza süresinden düşülecektir."

İrlanda hukuku

12. Tadil edilen 2003 tarihli Avrupa Tutuklama Emrinin 13 (5) maddesi, aşağıdaki hususları belirtmektedir:

'Avrupa tutuklama emri kapsamında tutuklanan bir kişi tutuklanmasından sonra en kısa zamanda Yüksek Mahkeme önüne çıkarılır ve Yüksek Mahkeme kişinin hakkında Avrupa tutuklama emri çıkarılan kişi olduğuna kani olursa;

- (a) kişiyi gözaltında tutabilir veya kefaletle serbest bırakabilir (ve bunun için, Yüksek Mahkeme, karşısında çıkartılan kişi resen takibi gerektiren bir suçla suçlandığı zaman sahip olacağı yetkilerin aynısına haiz olacaktır),
- (b) 16. madde kapsamında bir tarih belirleyebilir (kişinin tutuklanma tarihinden sonraki 21 günü geçmeyen bir tarih) ..."

13. Bu kanunun 16 (9) ve (10) maddeleri aşağıdaki gibi kaleme alınmıştır:

"(9) Yüksek Mahkeme 13. veya 14. madde kapsamında ilgili kişinin tutuklanmasından sonra 60 günün geçmesinin ardından 1. veya 2. bent kapsamında veya 15. maddenin 1. veya 2. bendi kapsamında emir kararı verirse ya da 1 veya 2. bent kapsamında emir kararı vermemeye karar verirse, o Devlette bulunan Merkezi Otoriteye emri çıkaran otoriteyi ve gerektiğinde Eurojust'ı bilgilendirmesi talimatını verir ve o Devletteki Merkezi Otorite bu talimata uyar.

(10) Yüksek Mahkeme 13. veya 14. madde kapsamında ilgili kişinin tutuklanmasından sonra 60 günün geçmesinin ardından 1. veya 2. bent kapsamında veya 15. maddenin 1. veya 2. bendi kapsamında emir kararı vermezse ya da 1 veya 2. bent kapsamında emir kararı vermemeye karar verirse, Devlette bulunan Merkezi Otoriteye emri çıkaran otoriteyi ve gerektiğinde Eurojust'ı bilgilendirmesi talimatını verir ve bu Devletteki Merkezi Otorite bu talimata uyar.'

Asıl davadaki ihtilaf ve ön karar için gönderilen sorular

14. 17 Aralık 2012 tarihinde Dungannon’da bulunan Sulh Ceza Mahkemesi, asıl davadaki davalı hakkında 31 Mayıs 1998 tarihinde Birleşik Krallık ’ta işlenen cinayet ve hayatı tehlikeye atmayı amaçlayan ateşli silah zilyetliği suçlarından dolayı davalıya karşı açılan ceza davası ile ilgili olarak Avrupa tutuklama emrini çıkardı.
15. 7 Ocak 2013 tarihinde Yüksek Mahkeme An Garda Síochána’nın (ulusal polis) Lanigan’ı tutuklayabilmesini sağlamak üzere Avrupa tutuklama emrini onayladı.
16. 16 Ocak 2013 tarihinde Lanigan, Avrupa tutuklama emrine dayanarak tutuklandı ve Yüksek Mahkeme önüne çıkarıldı. Lanigan bu mahkemeyi Birleşik Krallık adli mercilerine teslim olmaya rıza göstermediği konusunda bilgilendirdi ve bu mercilere teslim edilmesine ilişkin kararı bekleyerek gözaltında tutuldu.
17. Yüksek Mahkeme özellikle başvuru sırasına göre açıklanan usule ait olaylardan kaynaklanan bir dizi erteleme ardından 30 Haziran 2014 tarihinde Lanigan’ın durumunu incelemeye başladı. Daha sonra davalı, ana davada Birleşik Krallık mercilerine teslim edilmesine engel oluşturduğunu düşündüğü yeni iddialar öne sürdü. Bu iddiaların doğruluğunun incelenmesi, diğerlerinin yanında, Lanigan’ın Birleşik Krallık’a teslim olmasının hayatını tehlikeye atabileceğine ilişkin iddialarının güvenilirliğini tesis etmek amacıyla ek bilgi için bu mercilere talepte bulunulmasını haklı göstermiştir.
18. 8 Aralık 2014 tarihinde talep edilen bilgiler elde edilmez Lanigan 15 Aralık 2014 tarihinde kefaletle serbest bırakılma başvurusunda bulundu. Yüksek Mahkeme bu başvuruyu onayladı ve belirli şartlar altında Lanigan’ı kefaletle serbest bıraktı. Bununla birlikte, bu şartlar karşılanmadığı için Lanigan halen tutukludur.
19. Ayrıca Lanigan 15 Aralık 2014 tarihinde Yüksek Mahkeme nezdindeki duruşmada Çerçeve Karar’da öngörülen süre sınırlarına riayet edilmediği için teslim talebinin reddedilmesi gerektiğini ileri sürmüştür.
20. Bu şartlar altında Yüksek Mahkeme, yargı işlemlerini durdurmaya ve aşağıdaki soruları ön karar için Adalet Divanına yollamaya karar vermiştir:
 - ‘(1) Çerçeve Kararın... 15. maddesi hükümleriyle birlikte yorumlanan... Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırlarına riayet edilememesinin hangi etkileri bulunmaktadır?
 - (2) Çerçeve Kararın 17. maddesinde öngörülen zaman sınırlarının gözetilmemesi... teslim kararı sürecinde bu süre sınırlarını aşan bir süre boyunca tutuklu olarak bulundurulmuş bir birey bakımından hak meydana getirir mi?

İvedi prosedür

21. Yüksek Mahkeme bu ön karar başvurusunun Mahkemenin Usul Kurallarının 107. Maddesinde öngörülen ivedi prosedür kapsamında ele alınmasını istemiştir.
22. Başvuran mahkeme, davalının ana davada Avrupa tutuklama emrini yerine getirmek amacıyla 16 Ocak 2013 tarihinden itibaren gözetiminde tutulduğunu belirterek talebini gerekçelendirmiştir.
23. Bu bakımdan, ilk olarak bu ön karar talebinin özgürlük, güvenlik ve adalet alanına ilişkin ABİDA'nın 5. Başlığının 3. Bölümü kapsamında yer alan Çerçeve Kararın yorumuyla ilgili olduğu gözlemlenmelidir. Bu nedenle, bunun ivedi ön karar prosedürü altında ele alınması uygundur.
24. İkinci olarak, Lanigan'ın hâlihazırda özgürlüğünden mahrum olduğu ve gözetiminde tutulmaya devam edilip edilemeyeceği sorusunun ana dava işlemlerindeki ihtilafın sonucuna bağlı olduğu not edilmelidir.
25. Bu şartlar altında, Divanın Dördüncü Dairesi 28 Mayıs 2015 tarihinde, Hakim - Raportörün önerisi üzerine ve Başsavcıyı dinledikten sonra- soruları gönderen mahkemenin ön karar talebine yönelik başvurusunun ivedi prosedür altında ele alınmasını kabul etmeye ve davayı Büyük Daire'ye verilmek üzere Divan'a sevk etmeye karar vermiştir.

Gönderilen soruların mülahazası

26. Müşterek olarak incelenmesi uygun olan ön karar için yolladığı sorularla ulusal mahkeme, esas itibarıyla, Çerçeve Kararın 12, 15 (1) ve 17. maddelerinin, Çerçeve Kararın 17. maddesinde öngörülen zaman sınırlarının sona ermesinden sonra, infazı uygulayacak adli merciyi, ilk olarak, Avrupa tutuklama emrini yerine getirme kararını kabul etmesini engellediği ve ikinci olarak, hakkında infaz talep edilen kişinin gözetiminde geçirdiği toplam sürenin zaman sınırını aştığı durumlarda bu kişinin gözetiminde tutulmasını engellediği şeklinde yorumlanmasının gerekip gerekmediğini sormaktadır.
27. İlk husus olarak, özellikle 1 (1) ve (2) maddesinde ve ayrıca önsözünde yer alan 5. ve 7. gerekçelerde açık olduğu üzere Çerçeve Kararın amacı Üye Devletlerarasındaki çok taraflı suçluların iadesi sisteminin yerine kararları uygulamak veya kovuşturmaları yürütmek amacıyla hükümlü veya şüpheli kişilerin adli makamları arasında bir teslim sistemini getirmektir. Bu sistem karşılıklı tanıma ilkesine dayanmaktadır (*Melloni*, C-399/11, AB:C:2013:107, paragraf 36'daki, ve *F.*, C-168/13 PPU, AB:C:2013:358, paragraf 34'deki kararlar).
28. Dolayısıyla, Çerçeve Karar, ceza kanununun ihlal ettiği için dolayı suçlu bulunmuş veya zan altında bulunan kişilerin teslimi için yeni bir basitleştirilmiş ve daha etkili bir sistemin oluşturulmasıyla birlikte Avrupa Birliği için belirlenmiş olan Üye Devletler arasında bulunması gereken yüksek güven düzeyi üzerine inşa edilmiş bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı olma hedefine katkıda bulunmak amacıyla adli işbirliğini

kolaylaştırmaya ve hızlandırmaya çalışmaktadır. (*Melloni*, C-399/11, AB:C:2013:107, paragraf 37'deki, ve *F.*, C-168/13 PPU, AB:C:2013:358, paragraf 35'deki kararlar).

29. Adli işbirliğini hızlandırma hedefi Çerçeve Kararının çeşitli yönlerinde, Avrupa tutuklama emrine ilişkin kararların kabulüne yönelik zaman sınırlarının değerlendirilmesinde mevcut bulunmaktadır (*F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, paragraf 58'deki karar).
30. Bu bakımdan, Çerçeve Kararın 15 (1) maddesinin, genel kural olarak, infazı uygulayacak olan adli makamın 'Çerçeve Kararda tanımlanan zaman sınırları içerisinde ve koşullar altında' hakkında infaz talep edilen kişinin teslim edilip edilmeyeceğine karar vereceğini öngördüğü belirtilmelidir.
31. Özellikle Avrupa tutuklama emrinin icrasına ilişkin kararın kabulü ile ilgili olarak, Çerçeve Kararın 17 (1) maddesi bu tür bir emrin 'bir aciliyet meselesi olarak ele alınıp yerine getirileceğini' öngörür. 17 (2) (3) maddesi Avrupa tutuklama emrinin yerine getirilmesine ilişkin kararın verileceği tam süre sınırlarını öngörür ve 17 (4) maddesi bu kararın alınması gerektiği zaman sınırlarının uzatılmasına yetki verir.
32. Mahkemenin içtihadından Çerçeve Kararın 15. ve 17. maddelerinin, ilke olarak Avrupa tutuklama emrinin icrasına ilişkin nihai kararın söz konusu süre sınırları içerisinde alınmasını gerekli kıldığı şeklinde yorumlanması gerektiği sonucu çıkarılmaktadır. Bu durumun önemi Çerçeve Kararın bazı hükümlerinde de ifade edilmiştir (bu hususta *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358 kararının 62. ve 64. Paragrafları).
33. Yukarıda geçen ifadelerden infazı uygulayacak Üye Devletin 17. Maddede öngörülen süre sınırlarına uyması gerektiği açıktır. Bu nedenle, bir taraftan Avrupa tutuklama emrinin yerine getirilmesi kararının kabulünün ve diğer taraftan söz konusu emre dayanarak hakkında infaz talep edilen kişiyi gözaltında tutmanın, o Üye Devletin öngörülen zaman sınırları içerisinde tutuklama emrinin infazına ilişkin nihai kararı kabul etme yükümlülüğüne uyamadığı durumda hala mümkün olup olmadığını değerlendirmek için gönderilen soruları cevaplandırmak gerekmektedir.

Avrupa tutuklama emrinin icrasına ilişkin kararın kabulü

34. Çerçeve Kararın 15 (1) maddesi infazı uygulayacak adli merciinin ilgili kişiyi teslim edip etmeyeceğine ilişkin olarak Çerçeve Kararda öngörülen süre sınırları içerisinde karar vereceğini açıkça öngörmesine karşın, bu hükmün lafzı, Avrupa tutuklama emrinin bu süre sınırları dolduğunda hala yerine getirilip getirilmemesi gerektiği ve özellikle infazı uygulayacak adli makamın Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırları dolar dolmaz Avrupa tutuklama emrinin yerine getirilmesine ilişkin karar vermesinin gerekli olup olmadığının belirlenmesi bakımından yetersizdir.
35. Bu bakımdan Divanın yerleşik içtihat hukukuna göre, bir AB hukuku hükmünü yorumlarken sadece lafzını değil ayrıca meydana geldiği bağlamı ve parçası olduğu kuralların izlediği hedefleri dikkate almanın gerekli olduğu not edilmelidir (*Maatschap L.A. en D.A.B. Langestraat en P. Langestraat-Troost*, C-11/12, AB:C:2012:808,

paragraf 27, ve *Koushkaki*, C-84/12, AB:C:2013:862, paragraf 34 ve belirtilen içtihat hukuku).

36. Çerçeve Kararın 15 (1) maddesinin parçasını oluşturduğu bağlam ile ilgili olarak, Divanın yerleşik içtihadından, adli işbirliğinin ‘temeli’ olan karşılıklı tanıma ilkesinin, Çerçeve Kararın 1 (2) maddesi uyarınca Üye Devletlerin ilke olarak Avrupa tutuklama emrini yürürlüğe koymakla yükümlü olduğu anlamına geldiği sonucu çıkarılır. Sadece Çerçeve Kararın 3, 4 ve 4a maddelerinde öngörülen icra etmeme durumlarında bu tür bir emri uygulamayı reddedebilirler ve icrayı sadece Çerçeve Kararın 5. Maddesinde tanımlanan koşullara tabi tutabilirler (bkz, bu hususta, *West*, C-192/12 PPU, AB:C:2012:404, paragraf 55; *Melloni*, C-399/11, AB:C:2013:107, paragraf 38; ve *F.*, C-168/13 PPU, AB:C:2013:358, paragraf 36’da yer alan kararlar).
37. Bu nedenle, ilk olarak, Çerçeve Karar tarafından uygulamaya konulan sistemde Avrupa tutuklama emrini yerine getirme yükümlülüğünün merkezi işlevi ve ikinci olarak, bu yükümlülüğün sınırlandırılmasına ilişkin herhangi bir açık göstergenin olmaması ışığında, Çerçeve Kararın 15 (1) maddesinde belirtilen kural, Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırları dolar dolmaz, infazı uygulayacak adli makamın artık Avrupa tutuklama emrini yerine getirme kararını kabul edemeyeceği veya infazı uygulayacak Üye Devletin o bağlamda yerine getirme prosedürünü yürütmesinin gerekli olmadığı anlamında yorumlanamaz.
38. Bu yorum, AB yasama organının, infazı uygulayacak adli makamın artık Avrupa tutuklama emrinin yerine getirilmesine ilişkin kararı kabul edemeyeceği veya Avrupa tutuklama emrinin uygulanma prosedürünü yürütme yükümlülüğünün o durumda ortadan kalkacağını sağlamaksızın, bir Üye Devletin 17. Maddede öngörülen süre sınırları gözetemediği durumu Çerçeve Kararın 17 (7) maddesinde açıkça öngörmesiyle desteklenmektedir. Ayrıca Çerçeve Kararın 17 (7) maddesi, ‘yerine getirmede..... – tekrarlayan- gecikmeler ’in meydana geldiğine atıfta bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu durum AB yasama organının süre sınırlarının gözetilmediği bir durumda Avrupa tutuklama emrinin ertelendiğini, bundan vazgeçilmediğini dikkate aldığını göstermektedir.
39. Bununla beraber, Çerçeve Kararın 15 (1) maddesinin aykırı yorumu 17 (5) maddesiyle tutarlı olmayacaktır. 17 (5) maddesi hükmü, infazı uygulayacak adli makamın Avrupa tutuklama emrinin yerine getirilmesine ilişkin nihai karar kabul edilene kadar kişinin etkili bir şekilde teslimi için gerekli olan maddi koşulların bu yükümlülüğün geçerliliğini zamanla sınırlamaksızın ve özellikle söz konusu yükümlülüğün Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırları dolar dolmaz son bulduğunu öngörmeksizin yerine getirilmeye devam etmesini sağlaması gerektiğini belirtmektedir. Bu durumda böylesi bir yükümlülüğün devamlılığı, sadece bu süre sınırları dolduktan sonra infazı uygulayacak adli makamın Avrupa tutuklama emrinin yerine getirilmesine ilişkin kararı kabul etme mecburiyeti devam ederse bir anlam ifade eder.
40. Bununla beraber, Çerçeve Kararın 15 (1) maddesinin infazı uygulayacak adli makamın süre sınırları dolduktan sonra Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin kararı kabul etmemesi gerektiği anlamında yorumlanması Çerçeve kararın adli işbirliğini

hızlandırma ve basitleştirme hedefine aykırıdır. Çünkü bu tür bir yorum özellikle emri çıkartan Üye Devleti Çerçeve Kararda öngörülen süre sınırları içerisinde yeni bir teslim prosedürünün oluşmasına olanak sağlamak için ikinci bir Avrupa tutuklama emri çıkarmaya zorlayabilir.

41. Dolayısıyla, Avrupa tutuklama emirlerinin yumuşatılmasını ve bu emirlerin infazındaki gecikmelerin daha karmaşık prosedürlere yol açmasını önleyerek, Çerçeve Kararın 15. ve 17. Maddelerinin 17. Maddede öngörülen süre sınırları dolar dolmaz Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin kararın hala kabul edilebileceği anlamında yorumlanması, Çerçeve Kararının getirdiği önemli bir kural teşkil eden aynı kararın 1 (2) maddesinde belirtilen karşılıklı tanıma ilkesi uyarınca hakkında infaz talep edilen kişinin teslimini kolaylaştırmaktadır. (bkz, kıyas yoluyla, *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, paragraf 59, ve *West*, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, paragraf 62 kararları). Ayrıca, Çerçeve Kararın 15. ve 17. Maddelerine aykırı bir yorumun Avrupa tutuklama emirlerinin icrasını engellemeyi amaçlayan geciktirici taktikleri teşvik etme ihtimali vardır.
42. Yukarıda geçen hususlardan, sadece Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırının dolması, infazı uygulayacak Üye Devleti Avrupa tutuklama emrinin infazı usulünü yerine getirme ve bu emrin infazına ilişkin kararı kabul etme yükümlülüğüne son veremeyeceği sonucu çıkmaktadır.

Hakkında infaz talep edilen kişinin gözaltında tutulması

43. Çerçeve Kararın 12. Maddesi uyarınca, infazı uygulayacak olan adli makam, Avrupa tutuklama emrine dayanarak tutuklanan bir kişinin tutukluluk halinin infazı uygulayacak olan Üye Devlet hukukuna göre devam edip etmeyeceğine karar verecektir. Bu madde ayrıca bu kişinin söz konusu Üye Devletin kişinin kaçmasını önleyici tüm önlemleri alması şartıyla, infazı uygulayacak olan Üye Devletin iç hukukuna uygun bir şekilde herhangi bir zamanda şartlı tahliye edilebileceğini belirtmektedir.
44. Bu maddenin, genel anlamda, hakkında infaz talep edilen kişinin gözaltında tutulmasının ne sadece belirtilen zaman sınırları içerisinde öngörülebileceğini ne de özellikle bu tür bir olasılığın Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırlarının dolmasının ardından ortadan kaldırılacağını öngördüğü not edilmelidir.
45. Benzer bir şekilde, Çerçeve Kararın 12. Maddesi belirli koşullar altında Avrupa tutuklama emrine dayanarak tutuklanan bir kişiyi geçici olarak serbest bırakma olasılığına imkân tanımaya rağmen, Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırlarının dolmasının akabinde infazı uygulayacak olan adli makamın bu kişiyi şartlı olarak tahliye etmesi ya da daha kuvvetli bir sebeple sadece serbest bırakması gerekir.
46. Bu bakımdan Çerçeve Kararın başka hiçbir hükmünün böylesi bir yükümlülük getirmediği belirtilmelidir.
47. Özellikle, Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin kararın kabulünün ardından hakkında infaz talep edilen kişinin teslim edilmesine yönelik süre sınırlarının dolması

üzerine o kişi hala gözaltında tutuluyorsa serbest bırakılacağını öngören Çerçeve Kararın 23 (5) maddesinden farklı olarak, Çerçeve Kararın 17. Maddesi bu kişinin serbest bırakılması ve bu kararın kabulüne yönelik süre sınırlarının dolması arasında herhangi bir ilişki kurmamaktadır.

48. Bu bakımdan, Çerçeve Kararın 17 (2) ve (3) maddesi Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin kararın öngörülen süre sınırları içerisinde ‘alınması gerektiğini’ ve 17 (4) maddesi bu süre sınırlarının uzatılabileceğini öngörürken Çerçeve Kararın 23 (5) maddesi, daha olumlu bir şekilde, hakkında infaz talep edilen kişinin o maddede öngörülen süre sınırlarının dolması üzerine hala tutuklu olarak bulunduruluyorsa ‘serbest bırakılacağını’ öngörmektedir.
49. Bu zamana kadar kaygıya neden olan Çerçeve Kararın 17. ve 23. maddelerinde belirtilen süre sınırlarının dolmasına ilişkin AB yasama organlarınca öngörülen sonuçlar arasındaki farklılıklar, Çerçeve Kararın (COM (2001) 522 nihai) kabulünü sağlayan Komisyon teklifinde de görülebilir. Buna karşın hakkında infaz talep edilen kişinin Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin kararın kabulüne yönelik sürenin ve teslim edilmeye yönelik süre sınırlarının dolması üzerine serbest bırakılması gerektiğini öngördüğü gözlemlenebilir.
50. Ayrıca, Avrupa tutuklama emrine yönelik infaz prosedürü, Çerçeve Kararın 17. Maddesinde öngörülen süre sınırlarının dolmasından sonra da devam etmesi gerektiği yönünde olan ve yukarıda yer alan 34 ila 42. Paragraflarda belirtilen mülahazalardan kaynaklandığı kadarıyla, hakkında infaz talep edilen kişiyi bu süre sınırlarının dolması üzerine ya da o kişinin gözaltında geçirdiği toplam sürenin bu süre sınırlarını aştığı durumlarda şartlı tahliye etmek veya daha kuvvetli bir sebeple o kişiyi sadece serbest bırakmaya yönelik genel ve koşulsuz yükümlülük, Çerçeve Kararın getirdiği teslim sisteminin etkililiğini sınırlayabilir ve sonuç olarak izlediği hedeflere ulaşılmasını engelleyebilir.
51. Son olarak, Çerçeve Kararın 26 (1) maddesi emri çıkartan Üye Devletin bir Avrupa tutuklama emrinin infazından doğan tüm tutukluluk sürelerini o Devlette geçirilen toplam tutukluluk sürelerinden çıkarılacağını öngörmektedir. Böylece, tüm tutukluluk süreleri, Çerçeve Kararın 17. maddesinde öngörülen tüm süre sınırları dolduktan sonra muhtemelen tutuklu bulundurulmadan kaynaklanan süreler dahi emri çıkartan Üye Devlette hürriyeti bağlayıcı bir ceza infaz edildiği takdirde usule uygun olarak dikkate alınacaktır.
52. Çerçeve Kararın 12. maddesi 17. maddesiyle birlikte okunduğunda, ilke olarak, infazı uygulayacak adli makamın Üye Devlet hukuku uyarınca infaz edilen kişinin tutuklu olarak bulundurulduğu toplam süre o süre sınırlarını aşsa bile Çerçeve Kararın 17. maddesinde öngörülen süre sınırları dolduktan sonra o kişiyi tutuklu olarak bulundurmasına engel olmayacağı şeklinde yorumlanmalıdır.
53. Bununla birlikte, Çerçeve Kararın 1 (3) maddesi kararın Avrupa Sözleşmesinin 6. Maddesinde yer verilen ve Avrupa Birliği Temel Haklar Şartına (Şart) yansıtılan temel haklara ve temel yasal ilkelere uyma yükümlülüğünü değiştirme etkisine sahip değildir.

Bu yükümlülük özellikle hem emri çıkararak hem de infazı yerine getirecek Üye Devletler olmak üzere tüm Üye Devletleri ilgilendirir (bkz, bu bakımdan, *F.*, C-168/13 PPU, AB:C:2013:358, paragraflar 40 ve 41).

54. Çerçeve Kararın 12. Maddesi, bu nedenle, herkesin özgürlük ve güvenlik hakkına sahip olduğunu öngördüğü Şart'ın 6. Maddesiyle uyumlu bir şekilde yorumlanmalıdır.
55. Şartın 52 (1) maddesi Şart'ın 6. maddesinde belirtilen haklarda olduğu gibi hakların kullanımına kanunen öngörülmesi, bu hakların özüne saygı duyması ve orantılılık ilkesine tabi olması, gerekli olması ve Avrupa Birliği tarafından tanınan genel çıkar hedeflerini ve başkalarının haklarını ve özgürlüklerini koruma ihtiyacını karşılaması şartıyla sınırlamalar getirilebileceğini kabul etmektedir. (bkz, bu hususta, *Volker und Markus Schecke ve Eifert*, C-92/09 ve C-93/09, EU:C:2010:662 kararı , paragraf 50).
56. Bununla beraber, AİHS'nin garanti altına aldığı haklara karşılık gelen hakları içermesinden dolayı bu hakların anlamı ve kapsamı Sözleşme'de belirtilen haklarla aynı olacaktır. Şartın 53. Maddesi ayrıca bu Şartta belirtilen hiçbir hususun, AİHS tarafından tanınan hakları sınırladığı veya olumsuz olarak etkilediği şeklinde yorumlanmayacaktır. (*Volker und Markus Schecke and Eifert*, C-92/09 ve C-93/09, AB:C:2010:662 kararı, paragraf 51).
57. AİHS'nin suçluların iadesi prosedürlerine ilişkin 5 (1) (f) maddesine dair Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı uyarınca, sadece bu tür bir prosedürün yürütülmesi o maddeye dayanan bir hürriyetten yoksun bırakmayı haklı gösterir ve sonuç olarak prosedür gerekli titizlikle yürütülmezse, tutukluluk artık haklı gösterilmez (bkz, diğerleri arasında, *Quinn v. Fransa*, 22 Mart 1995, § 48, Seri A no. 311, ve *Gallardo Sanchez v. İtalya*, no. 11620/07, § 40, AİHM 2015).
58. Bu nedenle, bir Avrupa tutuklama emrinin çıkarılması toplam süresi o emri yerine getirmek için gereken zamanı aşan bir süre boyunca hakkında infaz talep edilen kişinin tutuklu olarak bulundurulmasını haklı gösteremeyeceği dikkate alındığında, infazı uygulayacak olan adli makam, Şartın 6. Maddesi uyarınca, Avrupa tutuklama emrinin infazı prosedürü yeterince gayretli bir şekilde yerine getirildiği ve sonuç olarak gözaltı süresi aşırı olmadığı müddetçe o kişiyi gözaltında tutmaya karar verebilir.
59. Durumun gerçekten böyle olmasını sağlamak için infazı uygulayacak olan adli makamın ilgili Üye Devlet yetkililerinin harekete geçmemesi olasılığı ve hakkında infaz talep edilen kişinin o süreye katkısı dahil olmak üzere prosedürün süresinin haklılığını değerlendirmek amacıyla ilgili tüm faktörleri hesaba katarak söz konusu durumun somut bir incelemesini yapması gerekecektir. Hakkında infaz talep edilen kişinin potansiyel olarak karşılaştığı veya o kişiyle ilgili olarak Avrupa tutuklama emrinin çıkarılması haklı gösteren eylemler hususunda onunla ilgili verilen ceza, o kişinin potansiyel olarak kaçma riskiyle birlikte dikkate alınmalıdır.
60. Bu arka plana karşı, hakkında infaz talep edilen kişinin, toplam süresi Çerçeve Kararın 17. maddesinde öngörülen süre sınırlarını büyük ölçüde aşan bir süre boyunca gözaltında tutulması, bu süre sınırları, ilke olarak, diğerleri arasında, Avrupa tutuklama emrinin yerine getirilmesinden önce kontrol yapması ve bu tür bir emrin yerine getirilmesine

ilişkin kararı kabul etmesi için infazı uygulayacak olan adli makama yönelik olarak Çerçeve Karar tarafından getirilen sistemdeki karşılıklı tanıma ilkesinin önemli rolü ışığında yeterli olduğu müddetçe ilgililik arz etmektedir.

61. Her halükarda, infazı uygulayacak olan adli makam yukarıda yer alan 58 ila 60 paragraflarında atıfta bulunulan incelemenin akabinde hakkında infaz talep edilen kişinin tutukluluğuna son vermesi gerektiği sonucuna varırsa, o halde Çerçeve Kararın 12 ve 17 (5) maddeleri uyarınca, infazı uygulayacak adli makamın Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin hiçbir kesin karar alınmadığı sürece bu kişinin kaçmasını önlemek ve etkili bir şekilde teslim edilmesi için gerekli maddi koşulların yerine getirilmesi sağlamak için gerekli gördüğü her türlü önlemi o kişinin şartlı tahliyesine dahil etmesi gerekir.
62. Yukarıdaki hususlar ışığında, yollanan sorular şu şekilde cevaplandırılacaktır: İlk olarak, Çerçeve Kararın 15 (1) ve 17. maddeleri infazı uygulayacak olan adli makamın 17. maddede öngörülen süre sınırlarının dolmasından sonra Avrupa tutuklama emrini infazına ilişkin kararı hala kabul etmesi gerektiği anlamına gelecek şekilde yorumlanmalıdır.
63. İkinci olarak, Çerçeve Kararın 12. maddesi, 17. madde ile birlikte ve Şartın 6. maddesi ışığında okunduğunda, bu tür bir durumda hakkında infaz talep edilen kişinin o kişinin toplam gözetiminde tuttuğu süre o süre sınırlarını aşsa bile, bu süre ulusal mahkemenin netleştirmesi gereken bir mesele olan, davadaki ana işlemlerde izlenen prosedürün niteliği ışığında aşırı olmaması kaydıyla engellenmesi şeklinde yorumlanmalıdır. İnfazı uygulayacak adli makam hakkında infaz talep edilen kişinin tutukluluğuna son vermeye karar verirse, bu makamın Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin hiçbir kesin karar alınmadığı sürece bu kişinin kaçmasını önlemek ve etkili bir şekilde teslim edilmesi için gerekli maddi koşulların yerine getirilmesi sağlamak için gerekli gördüğü her türlü önlemi o kişinin şartlı tahliyesine dahil etmesi gerekir.

Masraflar

64. Asli dava tarafları bakımından bu takibat ulusal yargı nezdinde devam eden asıl davanın bir aşamasını teşkil ettiğinden masraflarla ilgili karar verme yetkisi ulusal yargıdır. Adalet Divanına gözlemlerini sunarken yapılan bu tarafların masrafları dışındaki masraflar herhangi bir geri ödemeye konu olamaz.

Bu gerekçelerle,

Divan (Büyük Daire) aşağıdakilere hükmetmiştir:

26 Şubat 2009 tarihli 2009/299/JHA sayılı Konsey Çerçeve Kararı tarafından tadil edilen, Avrupa tutuklama emrine ve Üye Devletler arasındaki teslim prosedürlerine ilişkin 13 Haziran 2002 tarihli 2002/584/JHA sayılı Konsey Çerçeve Kararının 15 (1) ve 17. maddeleri, 17. maddede öngörülen süre sınırlarının dolmasından sonra Avrupa tutuklama emrinin icrasına ilişkin kararı kabul etme gerekliliğinin devam ettiği şeklinde yorumlanmalıdır.

Çerçeve Kararın 12. maddesi, 17. madde ile birlikte ve AB Temel Haklar Şartının 6. maddesi ışığında okunduğunda, bu tür bir durumda hakkında infaz talep edilen kişinin o kişinin toplam gözaltında tutulduğu süre söz konusu süre sınırlarını aşsa bile, bu sürenin ulusal mahkemenin netleştirmesi gereken bir mesele olan, davadaki ana işlemlerde izlenen prosedürün niteliği ışığında aşırı olmaması kaydıyla bu kişinin gözaltında tutulmasının engellemeyeceği şeklinde yorumlanmalıdır. İnfazı uygulayacak adli makam hakkında infaz talep edilen kişinin tutukluluğuna son vermeye karar verirse, bu makamın Avrupa tutuklama emrinin infazına ilişkin hiçbir kesin karar alınmadığı sürece bu kişinin kaçmasını önlemek ve etkili bir şekilde teslim edilmesi için gerekli maddi koşulların yerine getirilmesi sağlamak için gerekli gördüğü her türlü önlemi o kişinin şartlı tahliyesine dâhil etmesi gerekir.